

NOWELIZACJA USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Karolina OSTAS

25 maja br. weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych. Głównym jej celem była implementacja nowych dyrektyw unijnych do prawa krajowego. Ma ona usprawnić i przyspieszyć udzielanie zamówień publicznych, jednocześnie zapewniając do nich dostęp wszystkim zainteresowanym wykonawcom. **Uelastycznienie i uproszczenie procedur przetargowych** przyczyni się również do zwiększenia wykorzystywania środków unijnych i nieblokowania inwestorom przedsięwzięć gospodarczych. Nowela ustawy wprowadza wiele nowych rozwiązań i instytucji.

Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych **zróżnicowała procedury przetargowe ze względu na ich wartość**. Najbardziej uproszczoną przewidziano dla zamówień o wartości w granicach 6 tys. euro – 60 tys. euro. W przypadku powyższych zamówień minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i termin składania ofert, ofert wstępnych lub ofert orientacyjnych wynosi 7 dni. Ponadto nie trzeba zamieszczać ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych. Zamawiający zobligowany jest natomiast do publikacji ogłoszenia o wszczęciu postępowania oraz o zawarciu umowy na stronach portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych (adres portalu: www.portal.uzp.gov.pl), gdzie znajdują się formularze elektroniczne. Równocześnie zamawiający powinien umieścić powyższe ogłoszenie na własnej stronie internetowej, a jeżeli takiej nie ma, to wówczas w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym. Ogłoszenie musi wskazywać przedmiot zamówienia, kryteria oceny ofert, a także termin i miejsce składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i składania ofert oraz uzasadnienie wyboru wykonawcy, któremu udzielono zamówienia. Przy tego rodzaju zamówie-

niach nie obowiązują również przepisy o wnoszeniu wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Nie ma też obowiązku składania dokumentów potwierdzających możliwości wykonania zamówienia przez wykonawców. Najistotniejszą zmianą w zamówieniach o ww. wartości jest ograniczenie prawa wykonawców do protestu, jako jedyne przewidzianego ustawą środka ochrony prawnej. Tak więc wykonawcy nie będą mieli prawa do wnoszenia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz skargi do sądu okręgowego.

Przy zamówieniach w przedziale od 60 tys. euro do wartości określonych programami wynikającymi z dyrektyw unijnych również nastąpiło uproszczenie procedur udzielania zamówień publicznych. Progi te zostały określone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. W przypadku zamówień o wartości mieszczącej się w powyższym przedziale ustawodawca pozostawił zamawiającemu swobodę żądania dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Ogłoszenie o zamówieniu zamawiający zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych. Skróceniu uległy również terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i terminy składania ofert, ofert wstępnych lub ofert orientacyjnych – do 15 dni dla dostaw i usług, natomiast do 30 dni dla robót budowlanych. Ustawodawca rozszerzył katalog trybów o tryb zapytania o cenę i licytację elektroniczną, w trybach tych będzie możliwe udzielanie zamówień o wartościach mieszczących się w omawianym przedziale.

Dla zamówień o wartości powyżej tzw. progów unijnych (określonych w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie kwot

wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich DzU z dnia 24.05.2006 r. nr 87, poz. 604) zastosowanie mają pełne procedury wynikające z dyrektyw unijnych. W tym wypadku zamawiający ma obowiązek przekazywania ogłoszeń do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, żądania dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Znowelizowane Prawo zamówień publicznych zawiera **zmiany w zakresie podstaw wykluczenia wykonawców z postępowania o udzielenie zamówienia**. Uelastyczniono podstawy wykluczenia wykonawców z przetargu, ale przy zachowaniu zasad uczciwej konkurencji. Urealniają one warunki podmiotowe uczestnictwa w przetargach. Większość podstaw wykluczenia wykonawców została utrzymana. Zmiany natomiast prowadzą się do trzech aspektów. Po pierwsze, wykonawca, w stosunku do którego otwarto likwidację lub którego upadłość ogłoszono, podlegał dotychczas obligatoryjnemu wykluczeniu z postępowania. Ustawodawca spełnił oczekiwania wykonawców, których sytuacja rokuje pozytywnie. Zamawiający nie może obecnie wykluczyć z postępowania wykonawców, w stosunku do których otwarto likwidację lub których upadłość ogłoszono, a którzy po ogłoszeniu upadłości zawarli układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, pod warunkiem że układ ten nie przewidywał zaspokojenia wierzycieli poprzez likwidację majątku upadłego. Druga zmiana dotyczy katalogu przestępstw uzasadniających wykluczenie. Członkostwo osób, które zostały prawomocnie skazane za określone przestępstwa, we władzach wykonawczych podmiotów biorących

udział w postępowaniu skutkuje wykluczeniem z postępowania. Ustawodawca dodał dwa przestępstwa do katalogu wykluczeń, tj. przestępstwa skarbowe i przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową. Po trzecie, zmiana dotyczy udziału w postępowaniu wykonawcy, który przygotowywał postępowanie. Dotychczas wykluczano wykonawcę, który miał jakkolwiek merytoryczny udział w przygotowaniu postępowania, a następnie chciał przystąpić do tego postępowania i złożyć ofertę. W obecnym stanie prawnym zamawiający sam może w takiej sytuacji podjąć decyzję o wykluczeniu. Zobowiązany jest on jednak do dokonania oceny, czy udział tego wykonawcy utrudni uczciwą konkurencję. Jeśli nie narusza to uczciwej konkurencji, to zamawiający nie ma obowiązku wykluczenia go z postępowania.

Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych wprowadziła nowe podejście do zagadnienia dotyczącego **uzupełnienia dokumentów załączonych do oferty**. Dotychczasowe rozwiązanie, w którym zamawiający wzywał wykonawców do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu dopiero w sytuacji, gdy ich nieuzupełnienie skutkowało koniecznością unieważnienia postępowania, zmuszało niejednokrotnie zamawiającego do wyboru oferty droższej, ale poprawnej pod względem formalnym. To podejście uległo odwróceniu. Nowe przepisy nakładają na zamawiającego obowiązek wezwania wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu lub którzy złożyli dokumenty zawierające błędy, do ich uzupełnienia w wyznaczonym terminie. Wyjątek stanowi sytuacja, w której ich uzupełnienie nie miałoby znaczenia z takiego powodu, że postę-

powanie z innych przyczyn musiałoby zostać unieważnione. Jest to wyjątek, którego zaistnienie zwalnia zamawiającego z obowiązku wzywania wykonawców do uzupełniania dokumentów załączonych do oferty. Tak więc dopiero nieuzupełnienie przez wykonawcę oświadczeń lub dokumentów w wyznaczonym przez zamawiającego terminie skutkuje koniecznością wykluczenia go z udziału w postępowaniu.

Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo zamówień publicznych **zamawiający**

nie, a składane drogą elektroniczną były opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Ponadto informacja o złożeniu wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu może być przekazana telefonicznie. W takim wypadku wniosek uważa się za złożony w terminie, jeżeli przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu został on wysłany w formie pisemnej zamawiającemu.

Foto: Artur Hojny

Podstawowym sposobem komunikowania się w trakcie przetargu jest wciąż forma pisemna

ma możliwość wyboru sposobu komunikowania się z wykonawcami. Może to być forma pisemna, za pomocą faksu lub drogą elektroniczną. Decydująca jest tu wola zamawiającego, ale wybór ten nie może ograniczać konkurencji. Niezależnie od wyboru zamawiającego zawsze dopuszczalna jest forma pisemna, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie. Wykonawca, który chce wziąć udział w przetargu, dowiaduje się o formie porozumiewania ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W sytuacji, gdy zamawiający zgadza się na przekazywanie oświadczeń, wniosków, zawiadomień lub informacji faksem bądź drogą elektroniczną, to każda ze stron musi na żądanie drugiej strony niezwłocznie potwierdzić fakt ich otrzymania. Zamawiający może żądać w ogłoszeniu o zamówieniu, aby wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, które będą przekazywane faksem, były potwierdzane pisem-

od zamawiającego, zostaną powiadomieni zgodnie z wybraną formą komunikacji (forma pisemna, faks, droga elektroniczna). Pozostali zaś mogą dowiedzieć się o modyfikacji specyfikacji ze strony internetowej, na której została udostępniona. Tak więc w interesie wykonawców leży śledzenie informacji na niej zawartych. Biorąc pod uwagę fakt, że nie każdy zamawiający ma własną stronę internetową, ustawodawca pozostawił w tym zakresie swobodę zamawiającym. W związku z powyższym specyfikacja może zostać opublikowana na dowolnej stronie internetowej, a jej adres musi zostać podany w ogłoszeniu o zamówieniu.

Po nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych do istniejących już trybów udzielania zamówień publicznych włączony został nowy, dotychczas nieznan tryb, tj. **dialog konkurencyjny**. Zastosowanie tego trybu będzie możli-

Przepisy znowelizowanej ustawy Prawo zamówień publicznych nakładają na zamawiającego w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego obowiązek **udostępnienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia na stronie internetowej**, a w pozostałych trybach pozwalają na to. W sytuacji zmiany specyfikacji ci wykonawcy, którzy pobrali ją

we w przypadku szczególnie złożonych zamówień, np. przy projektach związanych z partnerstwem publicznoprawnym, gdzie zamawiający nie jest w stanie określić, które z rozwiązań będzie dla niego najkorzystniejsze. Ta procedura ma na celu umożliwienie zamawiającemu omówienia z każdym dopuszczonym do udziału wykonawcą szczegółowych warunków przygotowania i realizacji inwestycji. Tryb dialogu konkurencyjnego będzie więc stosowany w sytuacjach, kiedy zamawiający, znając swoje potrzeby, nie wie, jak to osiągnąć i oczekuje propozycji ze strony wykonawców. Zamawiający może skorzystać z tego trybu, jeśli zostaną spełnione łącznie dwie przesłanki.

Po pierwsze, nie jest możliwe udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego lub przetargu ograniczonego, ponieważ ze względu na szczególnie złożony charakter zamówienia nie można opisać przedmiotu zamówienia lub obiektywnie określić uwarunkowań prawnych lub finansowych wykonania zamówienia. Po drugie, cena nie może być jedynym

kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty. Postępowanie w trybie dialogu konkurencyjnego dzieli się na trzy etapy. Etap pierwszy to publikacja ogłoszenia i kwalifikacja wykonawców na podstawie warunków udziału w postępowaniu. Etap drugi to dialog. Natomiast etap trzeci to składanie ofert. Dialog konkurencyjny ma zapewnić z jednej strony konkurencję pomiędzy wykonawcami, a z drugiej stworzyć zamawiającemu możliwość omówienia wszystkich aspektów danego zamówienia z każdym wykonawcą.

Zmiana ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczy również **aukcji elektronicznej**. W wyniku nowelizacji aukcja elektroniczna zmieniła nazwę na licytacja elektroniczna, która pozostała jednym z trybów udzielania zamówień publicznych. Obok tego samodzielne-

go trybu wprowadzona została aukcja elektroniczna. Nie jest ona samodzielnym trybem udzielania zamówień publicznych. Rozumiana jest jako swego rodzaju „dogrywka” w postępowaniu prowadzonym w jednym ze wskazanych w ustawie trybów. Aukcja elektroniczna stała się sposobem wyboru oferty najkorzystniejszej, który ma mieć zastosowanie po dokonaniu oceny ofert. W toku aukcji wykonawcy za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej mają składać kolejne, korzystniejsze postąpienia. Będą one automatycznie oceniane i klasyfikowane. W przypadku niezłożenia postąpienia w toku aukcji, wykonawca w dalszym

stępowaniu. Niektóre instytucje mają w swym założeniu ograniczyć biurokrację i przynieść oszczędności. Nową instytucją w zamówieniach publicznych jest **centralny zamawiający**. Jego podstawowym zadaniem jest prowadzenie procedur udzielania zamówień publicznych na rzecz jednostek administracji rządowej. Centralizacja zamówień rządowych może jednak prowadzić do ograniczenia konkurencji, bowiem nie wszyscy wykonawcy będą w stanie wykonać zamówienia na rzecz całej administracji rządowej.

Instytucja umowy ramowej dotyczyła dotychczas podmiotów udzielających zamówień sektorowych. W ostatniej nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych został rozszerzony krąg podmiotów uprawnionych do zawierania umów ramowych. Obecnie przedmiotową umowę może zawrzeć każdy podmiot udzielający zamówienia publicznego.

Znowelizowana ustawa Prawo zamówień publicznych wdrożyła

również do polskiego systemu tzw. **dynamiczny system zakupów**. Przez ten termin rozumie się ograniczony w czasie elektroniczny proces udzielania zamówień publicznych, których przedmiotem są dostawy powszechnie dostępne, nabywane na podstawie umowy sprzedaży, lub usługi powszechnie dostępne. Nie jest to odrębny tryb udzielania zamówień. Dynamiczny system zakupów zbliżony jest swą koncepcją do umowy ramowej. Jego stosowanie ma sens, gdy zamawiający dokonuje zakupu tego samego rodzaju dostaw lub usług w pewnych odstępach czasu.

Karolina Ostas
specjalista ds. zamówień publicznych

Administracja publiczna to podstawowy odbiorca dla niektórych produktów

ciągu będzie związany ofertą złożoną w postępowaniu. Kryterium oceny ofert w toku aukcji może być nie tylko cena, ale także inne kryteria określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, z wyjątkiem kryteriów, na podstawie których nie można dokonać automatycznej oceny ofert bez ingerencji zamawiającego. Oferta najkorzystniejsza zostaje wybrana dopiero po zakończeniu aukcji. Wykonawca, aby wziąć udział w aukcji elektronicznej, musi posiadać bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. W efekcie powyższej dogrywki kontrakt może otrzymać niekoniecznie ta firma, która złożyła najlepszą ofertę papierową.

Nowe rozwiązania zawarte w ustawie nie tylko usprawniają i upraszczają po-

